

บทที่ 1

บทนำ



ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการดำเนินกิจการขององค์กรใดก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นองค์กรรัฐบาล องค์กรรัฐวิสาหกิจ องค์กรธุรกิจ ต่างก็มีเป้าหมายที่แน่ชัดของแต่ละองค์กร ผู้บริหาร มีหน้าที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ดำเนินกิจการนั้นให้บรรลุเป้าหมาย จึงจะมีประสิทธิภาพ

เป้าหมายที่สำคัญที่สุดขององค์กรธุรกิจส่วนใหญ่ก็คือ พยายามให้มีกำไรสูงสุด และในทำนองเดียวกัน ก็พยายามลดต้นทุนให้น้อยที่สุด ดังนั้นการศึกษาเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตเป็นเรื่องสำคัญในการบริหารธุรกิจ ในการดำเนินธุรกิจนั้น จะต้องมีการควบคุม ต้นทุนการผลิตให้ดี ถ้าต้นทุนการผลิตต่ำ กำไรก็จะสูงขึ้น นักธุรกิจจึงจำเป็นต้องมีการควบคุมต้นทุนการผลิตให้รัดกุม มีการควบคุมภายในที่ดี นอกจากนั้นต้นทุนการผลิตยังเป็นเครื่องกำหนดราคาขาย ถ้าต้นทุนการผลิตสูงเกินไปจะเป็นเหตุทำให้ราคาขายสูงเกินไปด้วย ถ้าราคาขายสูงกว่าราคาตลาด สินค้าก็จะขายไม่ดี แต่ถ้าได้มีการควบคุมต้นทุนการผลิตให้ดีแล้ว ต้นทุนการผลิตต่ำลง กำไรก็จะมากขึ้น และยังสามารถลดราคาขายลง ทำให้สามารถแข่งขันในตลาดได้ เป็นการเพิ่มปริมาณขายและขยายตลาด

องค์กรผลิตอาหารสำเร็จรูป เป็นรัฐวิสาหกิจของรัฐบาล การศึกษาปัญหาเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตและราคาจำหน่ายของ อสร. และการพยายามหาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวจะเป็นการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือองค์กรรัฐวิสาหกิจแห่งหนึ่งของประเทศไทย ซึ่งเป็นของประชาชนคนไทยทุกคน จึงเท่ากับเป็นการช่วยประเทศชาติด้วย

โดยปกติกิจการที่ประกอบการผลิตอาหารสำเร็จรูปมักมีการดำเนินงานที่ไต่ผลกำไร และฐานะของกิจการก็มั่นคง มีแต่จะขยายกิจการใหญ่ขึ้นเรื่อย ๆ แต่องค์กรผลิต

อาหารสำเร็จรูปมีผลการดำเนินงานขาดทุน ฐานะของกิจการก็ทรุดลงและไม่มีที่ทำว่าจะขยายกิจการได้เลย มีแต่ค่อย ๆ ปิดโรงงานมากขึ้นเรื่อย ๆ นอกจากนี้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินก็ยังไม่รับรองงบการเงินด้วย ในอนาคตถ้าไม่มีการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในการดำเนินงานแล้ว ผลการดำเนินงานก็จะยิ่งขาดทุนมากขึ้นไปอีก และในที่สุดอาจถึงขั้นปิดกิจการ ดังนั้นจึงควรวิเคราะห์หาสาเหตุข้อบกพร่องและหาทางแก้ไขเพื่อความอยู่รอดขององค์กร และเพื่อความเจริญก้าวหน้าในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายอันเป็นสาระสำคัญพอสรุปได้ดังนี้คือ

1. เพื่อพิจารณาระบบต้นทุนการผลิตขององค์การผลิตอาหารสำเร็จรูป การควบคุมภายใน การแบ่งงาน การตรวจสอบงานซึ่งกันและกัน เพื่อป้องกันการทุจริต การจัดสายงานไม่ให้ซ้ำซ้อนกัน และป้องกันการรั่วไหล รวมทั้งเพื่อพิจารณาวิธีการที่ประหยัดทั้งเวลาและค่าใช้จ่าย และหาจุดบกพร่องพร้อมทั้งทางแก้ไข

2. เพื่อหาสาเหตุที่ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง และหาทางแก้ไขปรับปรุงให้ต้นทุนการผลิตต่อหน่วยถูกลง ราคาขายก็จะไต่ลดลงมาและสามารถแข่งขันในท้องตลาดได้ เมื่อสินค้าขายได้มากขึ้น ก็จะเพิ่มผลกำไร กิจการก็จะสามารถเพิ่มผลผลิตมากขึ้นไปอีก และสามารถขยายกิจการให้เจริญก้าวหน้าขึ้น

3. เมื่อองค์การผลิตอาหารสำเร็จรูปสามารถดำเนินการได้เป็นผลสำเร็จตามข้อ 2 ไม่มีการปิดโรงงานใด พนักงานจะมีความชำนาญในการผลิตมากขึ้นเรื่อย ๆ ยามที่ประเทศชาติเกิดสงครามขึ้นมาจะมีเสบียงรบสำหรับกองทัพไทยโดยไม่ติดขัด ไม่มีปัญหา เนื่องจากมีการผลิตเป็นประจำอยู่แล้ว

4. เนื่องจากวัตถุประสงค์และค่าแรงงานในประเทศไทยได้เปรียบต่างประเทศอยู่แล้ว การขยายการผลิตจนสามารถส่งเป็นสินค้าออกได้ นอกจากเป็นผลกำไรขององค์การผลิตอาหารสำเร็จรูปแล้ว ยังเป็นการช่วยเศรษฐกิจของไทยด้วย

5. การศึกษานี้ เป็นแนวทางการศึกษาคุณค่าทางด้านความเจริญเติบโตของ

องค์การ ความอยู่รอดขององค์การ การพัฒนาองค์การ โดยเฉพาะทางด้านอุตสาหกรรม
ผลิตต่อไปในอนาคต

วิธีดำเนินการค้นคว้าและวิจัย

การดำเนินการค้นคว้าและวิจัยนั้น แบ่งขั้นตอนออกเป็นขั้น ๆ ได้ดังนี้

1. ศึกษาประวัติความเป็นมาของ อสร. วัตถุประสงค์ในการก่อตั้ง และ
ดำเนินงาน นโยบายขององค์การ หลักการดำเนินงาน งบการเงิน การตั้งราคาขาย
2. ศึกษาการปฏิบัติงานจริง ๆ ของพนักงาน และผลงานที่เกิดขึ้นเพื่อประเมิน
ผลการควบคุมภายใน ประสิทธิภาพของงาน
3. ศึกษาธุรกิจที่ประสบผลสำเร็จในการผลิตอาหารสำเร็จรูป ศึกษาระบบการ
ดำเนินงาน การควบคุมภายใน นโยบาย การบริหารงาน และการตั้งราคาขาย
4. ศึกษาจากหนังสือ วารสาร บทความต่าง ๆ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร
งานผลิต การควบคุมต้นทุนการผลิต การควบคุมภายใน การบริหารธุรกิจ นโยบาย
ธุรกิจระบบต้นทุน หลักการตั้งราคา
5. นำข้อมูลที่ได้จากแหล่งต่าง ๆ มาประมวลเข้าด้วยกันแล้วหาจุดอ่อน และ
ข้อบกพร่องในการผลิตขององค์การผลิตอาหารสำเร็จรูป เพื่อหาสาเหตุที่ทำให้ต้นทุนการผลิต
ต่อหน่วยสูง แล้วจึงพิจารณาหาทางแก้ไขเพื่อลดต้นทุนต่อหน่วย เมื่อต้นทุนต่อหน่วย
ลดลงแล้ว จะเป็นผลทำให้ราคาขายลดลงมาด้วย สามารถขายแข่งขันในตลาดได้
6. นำหลักเกณฑ์การตั้งราคาขายมาพิจารณาคำตั้งราคาขายของกิจการองค์การ
ผลิตอาหารสำเร็จรูป เพื่อให้สามารถแข่งขันในตลาดได้ และเป็นที่ต้องการของประชาชน
นอกจากนี้ยังสามารถส่งออกขายต่างประเทศได้ด้วย

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษารุ่นนี้ ถ้าจะศึกษาให้ละเอียดลึกซึ้งและเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงมากที่สุด
แล้ว ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับองค์การผลิตอาหารสำเร็จรูปมากนั้น จะต้องศึกษาทั้งด้าน

รายรับ รายจ่ายทุกชนิด คูโครงสร้างทั้งระบบ แต่เนื่องด้วยผู้เขียนมีข้อจำกัดทางด้านเวลา จึงขอศึกษาเฉพาะด้านต้นทุนการผลิตและราคาจำหน่ายเท่านั้น ทั้ง ๆ ที่รายรับและรายจ่ายประเภทอื่นขององค์การผลิตอาหารสำเร็จรูปมีปัญหา มีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขเช่นกัน แต่จะไม่นำมาเป็นข้อปัญหาในที่นี้

สำหรับทางด้านต้นทุนการผลิต เป็นธรรมดาถ้าผลิตมากเท่าใดต้นทุนก็จะยิ่งสูงมากเท่านั้น จึงขอเน้นปัญหาเฉพาะต้นทุนการผลิตต่อหน่วยและราคาจำหน่ายต่อหน่วย นอกจากนี้ผู้เขียนยังต้องพิจารณาเปรียบเทียบกับกิจการอุตสาหกรรมการผลิตอื่น ถ้ากิจการอื่นดีกว่า ก็ต้องหาสาเหตุว่าทำอย่างไรจึงดีกว่า แล้วพยายามปรับปรุงให้ทัดเทียมหรือดีกว่าอุตสาหกรรมอื่น และพิจารณาภาวะเศรษฐกิจ สภาพแวดล้อม เหตุการณ์บ้านเมือง ประกอบด้วย เพื่อให้ได้ประโยชน์สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา

แหล่งที่มาของข้อมูล

สำหรับแหล่งที่มาของข้อมูลเพื่อประกอบการศึกษานี้ ผู้เขียนแบ่งเป็น

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ข้อมูลปฐมภูมิผู้เขียนได้มาจาก:-
 - ก) การสัมภาษณ์ (Interview)
 - ข) การสังเกตการณ์ (Observation)

ก) การสัมภาษณ์ (Interview) ผู้เขียนทำการสัมภาษณ์พนักงานทั้งระดับผู้บริหาร และพนักงานระดับกลางขององค์การผลิตอาหารสำเร็จรูป สอดถามถึงนโยบายการบริหารงาน การดำเนินงาน ผลงานที่เกิดขึ้น การควบคุมภายใน เพื่อประมวลปัญหาที่เกิดขึ้น และหาสาเหตุแห่งปัญหานั้น ๆ นอกจากนี้ยังได้ทำการสัมภาษณ์ธุรกิจองค์การผลิตอาหารสำเร็จรูปอื่น ทำการศึกษาวิธีการควบคุมต้นทุนและการตั้งราคาขายและส่วนดีต่าง ๆ เพื่อพิจารณาเลือกข้อดีนำมาปรับปรุงให้เหมาะสมกับกิจการขององค์การผลิตอาหารสำเร็จรูป

ข) การสังเกตการณ์ (Observation) ผู้เขียนได้เข้าสังเกตการดำเนินงานในองค์การผลิตอาหารสำเร็จรูป ทั้งที่ราชบุรี และกรุงเทพฯ ระหว่างการทำงาน โดยที่ไม่ให้พนักงานรู้ตัว และบันทึกการดำเนินงานตามที่ได้สังเกตเห็น ในการบันทึกนี้ผู้เขียนได้พยายามพิจารณาเหตุการณ์ต่าง ๆ เหล่านั้นด้วยความรอบคอบมีเหตุผล และพยายามหลีกเลี่ยงอคติต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นเนื่องจากความลำเอียงของผู้เขียน เพื่อให้ข้อมูลนั้น ๆ มีความเที่ยงตรงและสมเหตุสมผล

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) การศึกษาค้นคว้าวิธีนี้เป็นการศึกษา ค้นคว้าจากหนังสือเอกสาร ซึ่งผู้เขียนได้ค้นคว้าจากหนังสือทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ทั้งหนังสือทางทฤษฎี วารสาร บทความและเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา นี้ ได้แก่ เทคนิคการตั้งราคาขาย การบริหารงานการผลิต เทคนิคการควบคุมต้นทุน วิธีวิเคราะห์งาน นอกจากนี้ผู้เขียนได้ศึกษาหนังสือขององค์การผลิตอาหารสำเร็จรูป ข่าวสาร และบทความความเคลื่อนไหวในองค์การผลิตอาหารสำเร็จรูป เพื่อให้ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีประโยชน์สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย